

OVERPEINZINGEN BIJ DE EHZERBRUG

Gerrit Schenk,
oud-waterstater

Toen ik het artikel uit het decemnummer van *BRUGGEN* las, kwamen er bij mij heel veel herinneringen boven. Ik was in de jaren '70 namelijk projectleider van de verbreding van het Twenthekanaal van 40 naar 50 m, de opwaardering van het kanaal naar een klasse Va-vaarweg. De meeste mensen die destijds bij deze projecten werkzaam waren, zijn overigens inmiddels al overleden. Ik ben zelf in 1975 bij Rijkswaterstaat begonnen aan de verbreding van de eerste kanaalgedeelten. Ik meen dat dat het gedeelte bij Markelo was. De Markelosebrug zat toen in ons traject.

Rijkswaterstaat was toen net klaar met kamervragen over de overgang van houten beschoeiing naar de stalen 'de Wendel' damwanden (zie kader). Dat waren dunne, koudgewalste stalen profielen van 4 mm dik die uiteindelijk goedkoper waren dan de azobé-beschoeiing die we verwijderden. Uiteraard kwam de houtwereld (met een goede lobby in de Tweede Kamer) daartegen in opstand omdat zij nogal wat leveranties aan hun neus voorbij zagen gaan. Maar uiteindelijk kreeg RWS toch groen licht om de damwand in Frankrijk te bestellen en aan te brengen. Ik heb toen heel wat rekenwerk verricht aan de damwanden. Dat ging met de computer, de P1400 van Philips, die in Delft stond. Voorheen gingen dit soort berekeningen met de hand, maar met de computer konden we veel meer berekeningen uitvoeren met meer variatie in damwandlengten. Uiteindelijk heeft het nogal wat kosten bespaard. Bij handberekeningen moest altijd van het meest sombere beeld worden uitgegaan.

Eind jaren '70 waren de verbreding bij Lochem en bij de Ehzerbrug in uitvoering. Deze brug had destijds de kleinste doorvaart-hoogte van alle bruggen. En omdat de schepen bijna altijd geladen naar het oosten gingen en leeg terug, was de Ehzerbrug een echte bottle neck. De meeste schippers wisten dat en die gingen dan net voor de brug stilliggen en gaven dan vol gas. Daardoor werd de achterstevan van het schip naar beneden getrokken en konden de meeste schepen er toch onderdoor varen. Maar je wil niet weten hoeveel stuurhuizen en televisieantennes de kantoniers van de brug hebben geplukt! Eén keer zal ik nooit vergeten. De schipper had niet door dat zijn brug hoger was dan de doorvaarthoogte. Met een luid gekraak bleef het dak van de stuurhut (en nog veel meer!) aan de brug hangen en voer een hoogst verbouwde schipper in zijn open-luchthuis verder. Grote hilariteit alom, maar voor de schipper was er beslist geen reden om te lachen!

In die tijd was mijn vrouw trouwens zwanger en moest bevallen in de periode dat wij dit werk voorbereidden. Wij gingen vervolgens voor een inspectie lopend langs het kanaal. Maar er was in die tijd nog geen mobiele telefoon, dus ik moest zo'n beetje bij iedere boerderij even vragen of ik naar huis mocht bellen of er nog niets aan de hand was. Wat dat betreft zijn de tijden wel zeer veranderd. Ik ben nog betrokken geweest bij de bouw van het sluiscomplex Eefde in het Twenthekanaal. Dat werk was nodig vanwege de waterhuishouding en het scheepvaartverkeer. Als er erg veel water afgevoerd moest worden, moesten de sluiswachters soms de beide deuren (bovenhoofd en benedenhoofd) tegelijk open zetten om wateroverlast te voorkomen.

Ook heb ik in Hengelo een keer meegemaakt dat een schipper na het lossen van damwand vergat om de kraan te strijken. Maar hij moest naar de zwaairom om het schip te draaien. Met zijn mast heeft hij alle hoogspanningskabels van de hoogspanningsleiding doorgevaren. De hoogspanningskabel landde op de bovenleiding van het verderop gelegen spoor, waardoor de dienstregeling op die dag tot in Maastricht verstoord is geweest.

Al deze avonturen (en meer) kwamen weer bij mij boven toen ik uw leuke en interessante artikel las van de Ehzerbrug. Dank u wel daarvoor. Het was een fantastische tijd.

Wendelwanden

De Luxemburgse maatschappij 'DE WENDEL' was een voorloper in de vervaardiging van dunwandige, koudgewalste, stalen platen, die later meer aangeduid werden als 'stalen damwandprofielen'. Vandaar dat aanvankelijk van 'Wendelwanden' werd gesproken. De firma Wendel is naderhand overgegaan in ArcelorMittal Commercial RPS in Esch-sur-Alzette (Luxemburg)